

МАРИН ЧОНЕВ

ЗВУЦИ С ДЪХ НА МОРЕ

АВТОР: НАТАЛИЯ БОЯДЖИЕВА СНИМКИ: НАТАЛИЯ БОЯДЖИЕВА И АРХИВ

От една страна – шумотевицата, блясъкът, славата, от друга – половинвековен вгълбен труд. Така накратко бих характеризирала благородното дело на проф. Марин Чонев, който като диригент на Представителен градски хор „Морски звуци“ при Община Варна допринесе през годините изключително много за световната слава на българското хорово изкуство.

През 1956 година Марин Чонев създава хор „Морски звуци“ и до днес без прекъсване е негов главен диригент. През 1969 г. той основава и Хора на варненските момчета, с който поставя началото на концертните изяви на момчешките хорове в България. За първи път в страната през 1976 г. прочутият диригент включва към малките момчета и младежи, които са възпитаници на Хора и след мутацията на гласовете пеят като тенори и басы в смесен хор с децата и самостоятелно като мъжки хор. Марин Чонев е професор по хорово дирижиране в Пловдивската академия за музикално и танцово изкуство, в Шуменския университет и в Департамента за повишаване на квалификацията на учителите във Варна. Бил е член на журита на международни хорови конкурси в Арецо и Гориция – Италия, Тур – Франция, Дебрецен – Унгария, Толоса и Канторигрос – Испания, Арнем – Холандия, Кардица и Родос – Гърция, Кишинев – Молдова и във Варна.

Марин Чонев е основател и президент на Международния майски хоров конкурс „Проф. Георги Димитров“ – Варна. Той е и инициатор на Международен конкурс за диригенти на хорова и кантатно – ораториална музика във Варна и е негов директор. Безбройни са турнетата в чужбина и участията в национални и международни фестивали и конкурси: Панорама на българското хорова – изпълнителско изкуство – София, Софийски музикални седмици, Мартенски музикални дни – Русе, Европейски месец на културата – Пловдив, Международен музикален конкурс в Уилтън – Англия, Международни хорови конкурси в Италия, Франция, Испания, САЩ, Гърция...

Хор „Морски звуци“ е получил всички възможни български и много чуждестранни награди – ордените „Кирил и Методий“, „Народна Република България“, наградата „Кристална лира“ 2001, на Министертството на културата, на Националния център за музика и танци, на Съюза на музикалните и танцови дейци и още, и още...

Репертоарът на хора обхваща творби на български и чуждестранни хорови композитори от Ренесанса до днес, източно-православна музика и кантатно-ораториални произведения: „Реквием“ от Керубини, „Камбаните“ от Рахманинов, „стабат Матер“ от Дворжак, „Дон Жуан“ и „Реквием“ от Моцарт; Бах, Брамс, Верди, Александър Райчев, Микис Теодоракис ...

В края на ноември беше отбелязан 75 – годишния юбилей на маестро Чонев с грандиозен концерт във Фестивалния и конгресен център. Залата не можа да побере почитателите на хоровото изкуство. Освен чудните изпълнения на „Морски звуци“ чухме и поздравленията на още шест хора. След концерта юбилярът, както винаги жизнен и енергичен – отдели време и за кратък разговор.

Г-н Чонев, разкажете за началото.

Още като студент през 1954г. започнах да дирижирам Академичния хор на Консерваторията. Завършил съм първия випуск на специалността „Хорово дирижиране“. Във Варна през 50-те години нямаше градски хор. Поканиха ме да сформирам представителен хор, който и до днес продължава дейността си без прекъсване. Вече повече от половин век имаме пълната подкрепа от нашата общественост и от общината, не е имало кмет, който да не помага. В момента „Морски звуци“ се нарича Хорова школа и включва Смесения хор, Хора на момчетата и младежите и Хора на девойките – една творческа общност.

„Морски звуци“ е учебна база на първия в страната диригентски колегиум.

ОТЗИВИ ЗА ХОР „МОРСКИ ЗВУЦИ“ И НЕГОВИЯ ДИРИГЕНТ:

„Възторжени и гласовити певци плюс един млад и талантлив диригент – Марин Чонев, с вкус на зрял художник и умения на опитен възпитател – това е хор „Морски звуци“.

30. 4. 1964 г. акад. Петко Стайнов

„Вълнуваща е музикалната дълбочина на гласовете на хора. Високо техническо ниво и истинско майсторско изпълнение“.

Бускетс, президент на конкурса в Кантонинос, Испания - 1985 г.

Да, хорът провежда курсове по дирижиране един – два пъти в годината с американски, корейски и европейски диригенти. Аз съм инициатор, но главен организатор е синът ми Калин Чонев, който живее в САЩ и организира нещата от там. Канили сме лектори от много страни. Редовно гостуват Лари Уайт – американски професор по дирижиране и Диан Чобанов – симфоничен диригент от Австрия.

Трудно се обхващат три големи хора наведнъж. Кои са вашите помощници?

Росица Щерева е диригент на „Морски звуци“, Дарина Кроснева е на Хора на младежите, а Захарина Милкова дирижира Хора на девойките. Колежките са добре подготвени професионално и отговарят пряко за отделните хорове.

Как възприема чуждестранната публика нашите хорове?

Чуждестранната публика възприема много добре българското хорова изкуство. Особен интерес за чужденците представлява специфичния аромат на обработения фолклор. По мое време хоровото пеене беше обичайно и много разпространено. Във Варна например имаше към 50 училищни хора. Изкуството трябва да възпитава.

Каква е тайната на вашата жизненост, г-н Чонев?

Работя и се движа. ■

